

Nowohuckie rzeźby do renowacji

2017-06-27

Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie ogłosił przetarg na odnowę współczesnych rzeźb plenerowych w Nowej Hucie. Wytypowanych zostało siedem najbardziej charakterystycznych rzeźb i instalacji. Prace mają zostać zakończone w październiku tego roku.

Rzeźby mają już ponad pół wieku i wymagają pilnej konserwacji. Kamienne monumenty i instalacje artystyczne można zobaczyć niemal na każdym nowohuckim osiedlu, ale wraz z upływem czasu i zniszczeniami coraz mniej kojarzą się ze sztuką. Na zlecenie Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu w ubiegłym roku opracowany został program konserwatorski. W tym roku dzieła zostaną odnowione.

Plenerowe rzeźby i instalacje nowohuckie, mimo że reprezentują ten sam okres w sztuce, czyli tzw. czas odwilży, są bardzo różnorodne. Wśród nich jest np. „Syrenka” Magdaleny Jaroszyńskiej (1963-65), która stoi w parku Wiśniowy Sad. Rzeźba wykonana została z zaprawy imitującej kamień z dodatkiem bardzo drobnych, białych kamyków. Jest najlepiej zachowana, ponieważ w 2006 r. przeszła konserwację. Mimo tego kamień wymaga już oczyszczenia i zabezpieczenia przed wilgocią. Na powierzchni rzeźby zauważyć można liczne, drobne spękania. Konieczne jest także uzupełnienie ubytków.

W znacznie gorszym stanie jest rzeźba znajdująca się na osiedlu Piastów przedstawiająca kobietę z dzieckiem - pomnik pt. „Macierzyństwo”. Wykonana jest z nietrwałego kamienia - wapienia pińczowskiego i dlatego postacie są już bardzo rozmyte i coraz trudniejsze do rozpoznania. Proces destrukcji przyspieszyło bliskie sąsiedztwo z ruchliwą ulicą oraz szkodliwe warunki atmosferyczne. Kamień w niektórych miejscach jest pęknięty, zabrudzony i porośnięty mchem. Prawdopodobnie rzeźba nie była nigdy odnawiana.

Konserwacji poddana zostanie także „Ryba” w parku Ratuszowym, instalacja „Skrzydło” w parku Lotników, „Piszczałki” przy Zalewie Nowohuckim i betonowa rzeźba na Plantach Bieńczyckich. Przewidziana jest również odnowa malowniczego obiektu na os. Spółdzielczym - instalacji z betonu i mozaiki, utrzymanej w barwach czerwieni i błękitu, która przypomina płomień lub wijącą się kobrę.

W większości autorzy tych prac są nieznani. Wiadomo, że powstały w latach 60., prawdopodobnie w większości wykonali je artyści mieszkający w Nowej Hucie, wykorzystujący takie materiały jak kamień, beton, blacha, metalowe pręty, płaskowniki, które być może dostawali z kombinatu. Przeważają prace abstrakcyjne, nawiązujące do nurtu sztuki nowoczesnej po 1956 roku.